

**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВИТИ, НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙНОГО РОЗВОЮ РЕПУБЛИКИ
СЕРБІЇ
СЕРБСКЕ БІОЛОГІЙНЕ ДРУЖТВО
ТЕСТИ ЗОЗ БІОЛОГІЇ ЗА VIII КЛАСУ ОСНОВНЕЙ ШКОЛИ
Городске/Окружне змаганє, 9. 4. 2016. року**

Шифра: _____

I Заокруж точни одвит

1. До абиотичних факторох, хтори уплвюю на роснуце рошлїнох, припадаю:
- а) влага и минерали;
 - б) бактерії и жем;
 - в) число дижджових хлїстох и минерали;
 - г) число бактерийох хтори фиксирую азот.

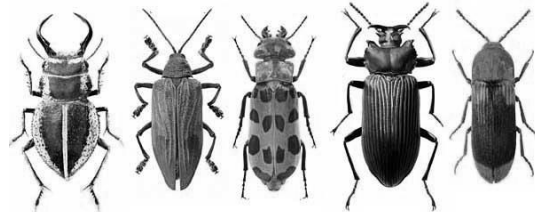
2. Хтори екологийни фактор не уплвює на розширеносц европейской кертици?
- а) Длужина тирваня дня и ноци.
 - б) Розтресаосц жеми.
 - в) Численосц дижджових хлїстох.
 - г) Численосц лїшкох.

3. Хтори шор правильно илуструє часц циклусу круженя азота у природи?
- а) Елементарни азот у жеми → воздух → рошлїни → животинї.
 - б) Елементарни азот у жеми → животинї → рошлїни → печарки.
 - в) Елементарни азот у воздуху → рошлїни → животинї → бактерий.
 - г) Елементарни азот у воздуху → бактерий → рошлїни → животинї.

4. На слики (з правого боку) приказани єден з прикладох за:

- а) генетични диверзитет;
- б) специйни диверзитет;
- в) клїтинков диверзитет;
- г) екосистемски диверзитет.

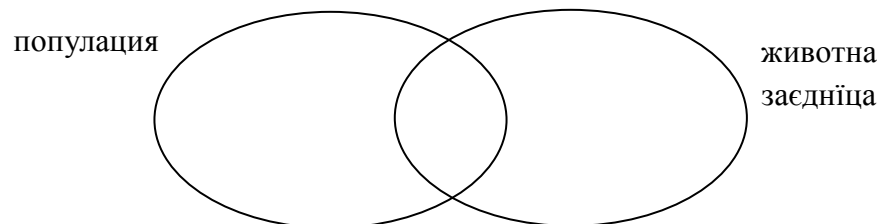
5. Ридка файта папрати хтора ше по сербски навалує *Венерина влас*, у Сербиї рошне лем у Звоначкей банї. Хтори найлєпши способ же би ше очувала тотa фaйтa?

- а) Защита бивальнїка.
- б) Уписованє до Червеной кнїжки.
- в) Хованє у Ботанїчней загради.
- г) Хованє у приватних заградох.

Риш Венов дияграм.

6. До Венового дияграму упиш одвитууюци букви хтори ше одноша на прикмети популацийох и животних заєднїцох:

А – наталитет,
Б – миграції,
В – поверховносц,
Г – морталитет,
Ґ – численосц,
Д – диверзитет.

Укриж понятия.

7. До заградзеньох упиш букву хтора одвитуе типу диверзитета, а хтори описани з одредзеним прикладом.

Диверзитет

Приклад

- А – генетични () розлични ниянси фарбох шкарупох шлімака, по сербски воланого живичняк.
Б – специйни () розлични файти писньох у популяції шкорванчкох,
В – екосистемски () розлични смаки кромпльових яблукох,
() розлични файти шлімакох голякох,
() розлични травово заєдніци.

Пополні таблічку.

8. До празних польох у таблічки розпоредз букви хтори одвитую наведзеним висловом так же екологийни фактори буду правильно класификовани.

- А – Зменшованню численосци людскей популяції под час старей Греческей и Рима допринесло ширене маларії.
Б – Векши диверзитет живого швета сухоземних водох присутни у водох дзе нет човекового уплїву.
В – Пустиньски организми ше закопую до писку бо писок подли преводнік цеплоти.
Г – Америцки приселенци до свойого нового отечества принесли и ліковиту рошліну кантарион. У нових условийох, кантарион ше преширел на милиони гектари и постал коровска рошліна.
Г – Стебла яблоньох хтори вецей виложени слунку, починаю скорей приношиц плод.

Абиотични фактор	Биотични фактор

Одвитуй на питаня.

9. „На пажици над заходну часцу Намибийскей африцкей савани пасло стадо антилопох, скорей як их знемирел пах левици хтора стрегла з високей трави.“
Хтори ше шицко уровні биологийней організації можу препознац у наведзеним тексту?

10. Дати ланец карменя:

ЖИТО → РОШЛІНОВА ВША → ПАВУК → ТАЦОК → УХАТА МАЛА СОВА

- а) Чи иснуе паразитске одношене медзи даєдними организмами у датим ланцу карменя? _____
б) Приказаному ланцу карменя треба додац ище єдного члена - мачку. Зоз хтору животиню ше мачка найдзе на истим трофичним уровню? _____

11. Газда Пера ришел ховац потокову пеструшку.

Пробованє 1. За хованє пририхтал бару зоз літну воду. Пеструшка здохла о даскельо минути.

Пробованє 2. Отримовал пеструшку у меншим базену зоз жимну стояцу воду хтора ше не обновйовала. Пеструшка здохла о даскельо дні.

Пробованє 3. Газда Пера не трацел надію. Тераз отримовал пеструшку у векшим, завартим, штучним базену зоз чечну жимну воду, богату зоз оксигеном. Нажаль, пеструшка здохла о даскельо тижні.

Кед би газда Пера знова пробовал ховац пеструшки, на хтори екологийни фактори би мушел обрациц увагу?

- а) Абиотични фактор/и: _____
б) Биотични фактор/и: _____

Патри уважно слики, а потим одвитуй на вимоги.

12. График приказує пременку у популяцийох двох файтах цеком часу. Хтори вислов найлєпше одвитує одношеню медзи тима двома файтами?

Заокруж букву пред точним одвитом.

- а) Файта А продукователь, а файта Б трошитель.
- б) Файта А домашнї, а файта Б паразит.
- в) Файта А предатор, а файта Б плен.
- г) Файта А здохлінар, а файта Б розкладач.

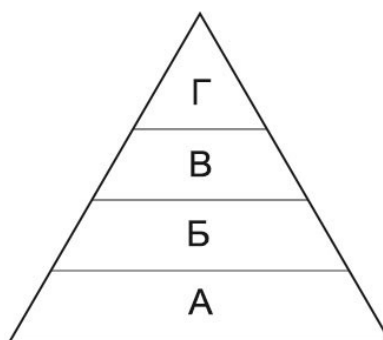

13. На слики приказана пирамида енергії єдней екосистеми.

Заокруж букву пред точним одвитом.

Енергия хтору хасную организми означени зоз букву А походзи од:

- а) Слунка
- б) продуковательох
- в) трошительох
- г) минералних сольох и води
- г) организмох означених зоз букву Б

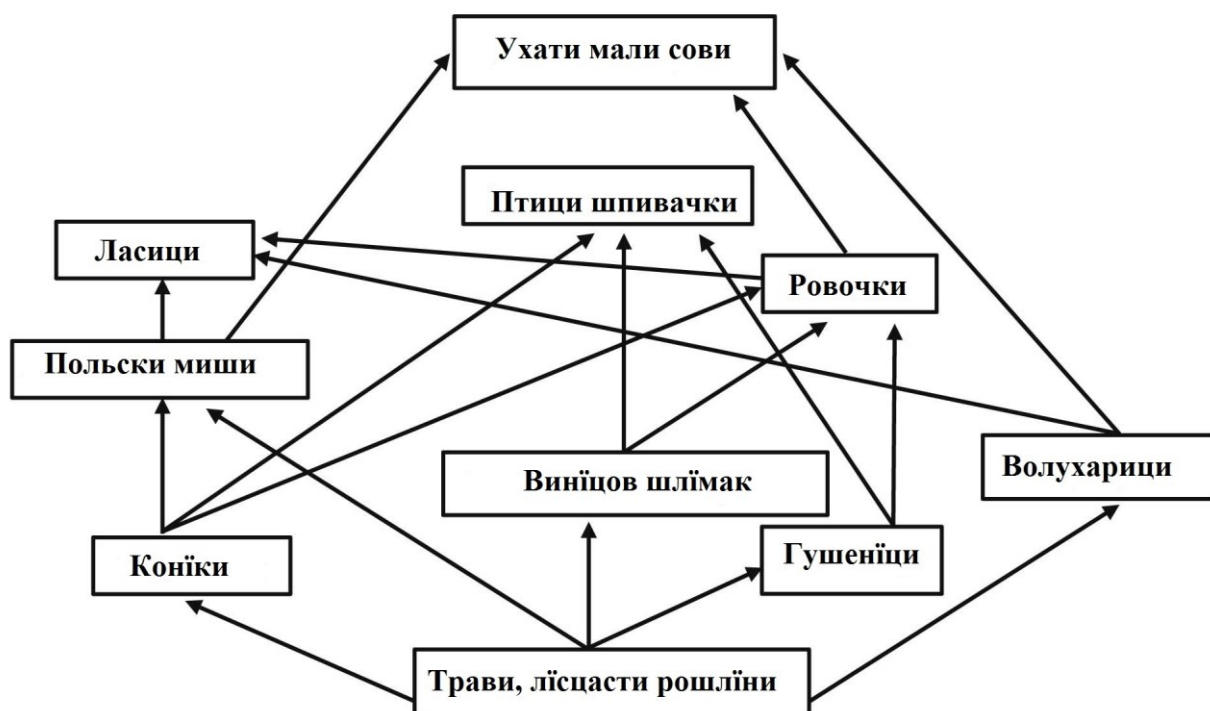

14. Утвердз хтори вислови о животиньох на слики точни (Т), односно неточни (Н). Заокруж одвитууюцу букву.

	<ul style="list-style-type: none"> а) Тоти файти припадаю истей животней форми. Т Н б) Тоти файти маю исту екологийну нишу. Т Н в) Тоти файти припадаю истей класи животиньох. Т Н г) Тоти файти можу жиц у истей екосистеми. Т Н г) Тоти файти припадаю трошительом. Т Н д) Тоти файти ше можу найсц у истим биому. Т Н е) Тоти файти можу буц члени истей трофичней мрежи. Т Н є) Тоти файти можу мац истого предатора. Т Н
--	---

Одвитуї на вимоги.

15. Приказана єдна з можлївих мереж карменя єдней травовей заєднїци.

А. Пополнї таблїчку.

До таблїчки упиш знак + при одредзеним трофичним уровню хторому припадаю дати файти. Шицки други поля охаб празни.

Члени трофичней мережи	Продукувателе	Трошителе I шора	Трошителе II шора	Трошителе III шора
Трави				
Волухарици				
Польски миши				
Ровочки				
Ухати мали сови				

Б. Одвитуї на питанє.

Хтори член тей трофичней мережи припада шицкоєдом? _____

В. Заокруж букву пред точним одвитом.

Напрям стрелки у мережах карменя указує на:

- пороснуце биомаси трофичного уровню, од продукувательох гу трошительом III шора.
- процеси прецеканя енергїї през трофични уровнї у мережи ланцох карменя.
- звекшованє численосци членох мережи карменя гу трошительом I, II, и III шора.